

2013Z02760

Vragen van het lid **Van Weyenberg** (D66) aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *berichten dat ABP 50 miljard euro meer vermogen zou hebben gehad als het haar renterisico had afgedekt* (ingezonden 12 februari 2013).

Vraag 1

Wat is uw reactie op de columns «Ook ABP Bestuur moet veld ruimen»¹, «ABP misleidt deelnemer over risicobeleid»² en de reactie «ABP kiest voor zorgvuldigheid met renteaftdekking»³ van de voorzitter van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP)?

Vraag 2

Kunt u reageren op de stelling uit het Volkskrantartikel «Ook ABP Bestuur moet veld ruimen» dat het ABP, wanneer het haar renterisico's had afgedekt de afgelopen 6 jaar, rond de 50 miljard euro meer vermogen had gehad op dit moment? Kunt u inzicht geven in hoe de pensioensector sinds 2007 is omgegaan met het afdekken van de renterisico's? Bestaat er een relatie tussen de mate waarin pensioenfondsen het renterisico hadden afgedekt en de mate waarin zij nu (eventueel) moeten korten?

Vraag 3

Hoe luidt de regelgeving voor pensioenfondsen omtrent het afdekken van het renterisico? In hoeverre zijn pensioenfondsen verplicht om zich hiertegen in te dekken? Op welke manieren kunnen pensioenfondsen zich hiertegen indekken?

¹ Volkskrant, 5 februari 2013, «Ook ABP Bestuur moet veld ruimen», <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/3184/opinie/article/detail/3388974/2013/02/05/Ook-bestuur-ABP-moet-het-veld-ruimen-om-verantwoordelijkheid-huidige-problemen.dhtml>

² Boelaars, I., 7 februari 2013, «ABP misleidt deelnemer over risicobeleid», <http://www.rtl.nl/components/financien/rtlz/redactie/column/boelaars/2013/articles/abp-misleidt-deelnemer-over-risicobeleid.xml>

³ Brouwer, H., 5 februari 2013, «ABP kiest voor zorgvuldigheid met renteaftdekking», <http://www.abp.nl/over-abp/nieuws/2013/zorgvuldig-risicobeleid.asp>

Vraag 4

Welk rol speelt De Nederlandsche Bank (DNB) als toezichhouder hierin? Hoe ziet het contact tussen pensioenfondsen en DNB over het afdekken van het renterisico eruit? Kunt u specifiek ingaan op de contacten tussen DNB en ABP hierover?

Vraag 5

Kunt u reageren op de volgende passage uit het Jaarverslag 2007 van het ABP: «Het renterisico in nominale termen blijft groot, maar gezien de reële rendementsdoelstelling van het fonds en het huidige lage marktrenteniveau is ABP van mening dat het ongewenst is dit nominale risico af te dekken»? Vindt u het verstandig dat een pensioenfonds een lage afdekking van het renterisico verantwoordt met het rekenen op een stijgende rente?⁴

Vraag 6

Hoe beoordeelt u de stelling van het ABP dat het reële rendement uiteindelijk belangrijker is dan een momentopname van de dekkingsgraad?

Vraag 7

Onderschrijft u de volgende stelling uit het rapport van de commissie Frijs: «Volledig afdekken van het nominale renterisico vergroot dus de gevoeligheid voor inflatieschokken. Anderzijds geldt dat afdekken van het nominale renterisico de reële dekkingsgraad wel beschermt tegen een daling van de reële rente. Per saldo blijkt een nominale afdekking van 50% te leiden tot een halvering van het nominaal dekkingsgraad risico terwijl het reële dekkingsgraadrisico ongeveer een derde lager uitkomt.»? Onderschrijft u de stelling uit het rapport dat afdekking van het renterisico leidt tot een stabielere reële dekkingsgraad?⁵

Vraag 8

Bent u (mede gezien uw antwoord op vraag 7) van mening dat (nominale) renteafdekking niet strijdig is met de eventuele reële doelstelling van een pensioenfonds? In hoeverre is het niet afdekken van het renterisico in overeenstemming met de belofte van een vaste uitkering (nominaal of reël) aan een deelnemer?

Vraag 9

Hoe beoordeelt u de uitspraak van de voorzitter van het ABP dat ook nu de kans op een rentestijging groter is dan een rentedaling? Is het verstandig dat pensioenfondsbestuurders beleggen op basis van een renteverwachting die afwijkt van de dan geldende rentetermijnstructuur?

Vraag 10

Voor zover pensioenfondsen hun (rente)risico's niet hebben afgedekt, vindt u dat dit gecommuniceerd had moeten worden aan de deelnemers? Vindt u dat dit afdoende is gedaan?

Vraag 11

Hoe kijkt u tegen deze discussie aan met het oog op de beperkte keuzevrijheid voor deelnemers om te kiezen tussen pensioenfondsen? Is het ergens niet wrang dat de 2,8 miljoen deelnemers verplicht bij het ABP zitten en dus verplicht zijn blootgesteld aan dit risico?

⁴ ABP, 2008, «Jaarverslag 2007», blz. 34, <http://abp.turnpages.nl/DS2/public/slot019/>

⁵ Commissie Beleggingsbeleid en Risicobeheer, 19 januari 2010, «Pensioen: Onzekere zekerheid», blz. 32